

Velja v Ljubljani
in po pošti:

celo leto . . . K 84—
pol leta . . . " 42—
četrt leta . . . " 21—
za mesec . . . " 7—

za inozemstvo:

za celo leto naprej K 95—
za pol leta " " 50—
za četrt leta " " 26—
za mesec " " 9—

Jugoslavija

Na pismene naročbe brez
pošiljatve denarja se ne
moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo
naročnino
po nakaznici.

Oglasi se računajo po po-
rabljenem prostoru in si-
er 1 mm visok ter 45 mm
širok prostor za enkrat
vin, za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu številka 19. Telefon
številka 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu
številka 8. — Telefon številka 44.

Izhaja vsak dan zjutraj
Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Prislanjem glave inseratov i. dr. se naj pri-
loži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi
naj še frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Domovi čakajo.

Sanje, pravijo so otročarija, ali vendar je človeku dostikrat zjutraj pri srcu tako, da bi sklonil glavo v dlani in zaplakal. Glava je težka, misel meri samo v eno in usta ponavljajajo neprestano: Nekaj mi manjka, nekaj mi manjka! Ali česa? Česa? Sam Bog vedi!

Tak sem bil danes jaz. Ker vso dolgo noč sem bil doma, doma daleč tam za hribi in dolinami ob bregovih naše nebeško modre Soče. Naša hiša je stala še vedno lepa in bela in nedotaknjena tam kot nekdanj. Vrt se je razprostiral krog nje v vsej svoji lepoti, v brdu nad njim so pošumevale oljke, smokve, breskve, slive, vinograd. In moja stara mamica je gospodinjila po izbi in kuhinji in sestra Anka je pripovedovala najmlajšemu, Francku, o svojem fantu in poroki, ki da je pred vratmi. Pa solnce nebeško se je smejal raz nebo, ptice so pele na vrtu in Ankin rože na gredi so v dopoldanskem vetriču sklanjale glave. No, nenadoma se je zamračil dan na zapadni strani, ptice so utihnile, v gorah je dva trikrat zamočlo zabobnelo, je dom moj, vinograd in vit je izginil nekam v nedogled, ostalo ni drugega kot kup kamenja in kadečih se razvalin, na njih je stala moja plakajoča mati in pokraj nje obupana sestra. Iz hribov v dolino so se v divjih hudournikih valili potoki krvi in v njih je tonil Franček, naš najmlajši.

Ves bolan sem bil zjutraj in ko sem posedal po postelji, senci stisnjene v pesti, sem se domislil vseh tistih žalostnih prigodb, ki sem jih imel priliko doživeti malo pred svojim odhodom preko meje.

Sleherni dan opoldne aranžirajo zbor vseh vaških otrok. In potem odhajajo po enega na kosilo v častniško obednico. In ko je južina končana, stopi višji častnik k otroku: „Griva, picecino: Viva l'Italia!“ Mali pogleda s preplašenimi očmi in zabrbija komaj slišno: „Viva l'Italia!“ Častnik nevoljno zmaje z glavo: „Griva forte: Viva l'Italia!“ Mali žlobudra: „Forte via l'Italia!“ — „Griva piu forte: Viva

l'Italia!“ zacepeta gospod odrešenik. Malemu zagore oči in zakriči: „Piu forte via l'Italia!“

Po nekaterih cerkvah, pri pridigah uče naše ljudi: Odvadite se onega vašega starega: „Prosi za nas!“ Saj ves katoliški svet moli v latinskem, oziroma italijanskem jeziku, ki je latinskemu najbližji: „Ora pro nobis!“ In nesrečno ljuštvo mora moliti mesto slovenskega: „Prosi za nas“, italijanski: „Roba pro nobis!“ (Kradi za nas!)

Na obiske hodijo po naših domovih. Rahlo potrka na vrata, vstopi s sladkim obrazom in govori z rokami in nogami: „Buona sera, sposin!“ (Dober večer, nevestica!) In s poželjivimi očmi objema miado deklško telo in v kotu stojičjo postelj. No ona s pritajenim srdom; „Idi k vragu, bandit laški!“ — „On s sladkimi ustmi: „Si, si, mia carissima sposina!“ — „Prego, prego!“

Ko so odreševali naš Kras, so iskali Reko med Nabrežino in Trstom in začudeno izpraševali, kje da je to svetovno mesto, da ga ne morejo najti. In dejali so, da mora biti Zagreb kvečjemu kaka gorska vas, ker se tam kakor se jim je povedalo, ne govori — laški.

S popoldansko pošto sem dobil pismo iz krajev onstran zelenobelo-rdečih mejačkov. Evo vam odlomka iz njega: „— — — Na Medvedjem brdu je kmet ubil Italijana, ki je hotel posiliti njegovo desetletno hčerko. In potem so gnali skozi vas uklenjenega očeta v zapor, za njim pa so nesli mrtvega Laha in sekuro, s katero je bil oče ubranil čast svojega otroka — V Logatcu je šest „gospodičen“ nosnih, v Idriji brez števila in tudi pri nas v Rovtahn ne bo brez vsega. — K nam so hodili plesat, pili so svoje vino in žgali našo luč pozno v noč. Pa smo jih odvadili! In fant Žavske Micike je kajpada tudi vročekrven Italijan: vsaka kontrobarica prenočuje pri njem.“

Ljudje božji! Popotniki smo postali in cigani! Razpada vse, tujec gospodar po naši zemlji in tam, kjer so stala nekoč naša ognjišča, raste danes trava in se razpreza robidovje in na podrtine se hodijo solnčiti martinčki.

O, ljudje božji! Domovi naši čakajo... Čakajo in kličejo!... Pa mi!?!... I. S.

Celjsko pismo.

Kakor znano se je prejšnji celjski bojni list „Deutsche Wacht“ v zadnjem času prelevil v „Cillier Zeitung“. List je izgubil povsem svoj pomen in tudi večji del svojih prejšnjih naročnikov, izhaja enkrat na teden ter si skuša primorano prilagoditi novim razmeram. List je glasilo onih pravih celjskih Nemcev, ki se dajo sešteti na prste jedne roke in onih številnejših bogatih trgovcev, obrtnikov, tovarnarjev, odvetnikov in zdravnikov slovenskega rodu, ki so se v prejšnjih časih pomenčili in hočejo še nadalje od svojega dela med Slovenci bogateti, tvorili pa pri tem svojo gospodarsko trdno nemško kolonijo med nami. Nam Slovencem, pa tudi celotni naši državi ni in ne more more biti vsejedno, kako prospera ta element, ki se opira na pridobitve gospodarske svoje moči iz prejšnjih desetletij. Naš človek v obrti, trgovini, industriji in v kateremkoli prostem poklicu, nam mora biti vsikdar bliže, on tvori dušo, kri in srce našega naroda in naše svobodne države, njegov razvoj in napredek nam mora biti predvsem pred očmi. Prava resnična vrednost državljana za državo ne leži samo v njegovi davčni moči, duh je, ki oživilja, volja in ljubezen za prospeh države in naroda pomenja na tehnični vrednosti za državo nič manjši, če ne večji utež. Nekdanjega nemškega nasilja ne vračamo s surovo silo, ni nam pa vse jedno, kako žive in se nemoteno bogatijo med nami označeni „pómírjeni“ opazovalci našega državnega življenja, ki brez interesa za naše državno konsolidiranje, tvorijo večkrat faktično oviro in napotje našemu napredovanju. Njih glavna in edina misel je, kako še hitro več nagrabiti, dokler je še čas. Pri tem pa skrbno hlinijo pobožno lojalnost in spretno iščejo vsako priliko, kako bi nas izigravali proti predstavljem

onega dela našega ujedinenega naroda, ki je bil v njih očeh vse, samo ne človek. To igro igrajo v Belgradu, poskušajo povsod doma, kjer je prilika. „Cillier Zeitung“ od sobote 14. junija ima uvodnik pod naslovom „Serbien“, poln hvale in priznanja. Da je vse to sama čista odkritosrčnost, težko verujemo mi, ki smo živeli toliko časa skupaj pod avstrijsko zastavo in smo gledali te junaške obraze one dni, ko so ogrožale koroške tolpe naše obmejne kraje. V kolikor pa najde sladka hinavščina zaslonbe pri nas ali v Ljubljani ali v Belgradu je to le verna slika naše nezrelosti, še večkrat pa žalostna slika posledic tolikoletne vojne — vsesplošne korupcije. Denar, milijoni!

Društvo „Deutsches Haus“ v Celju, ki je s tolikim pompom postavilo pred prilično 13 leti pred celjskim kolo-dvorom svojo bojno trdnjavo v znamenju gesla „Durch muss des Kieles Erz“, je kakor poročila „Cillier Zeitung“ ta svoj dom začetkom junija prodalo „požrtvovalnim“ nemškim celjskim možem, ki so plačali za to velikansko stavbo „ogromno“ vsoto K 260.009. Pred tako požrtvovalnostjo Slovenci nimamo rešpektja, društvo „Deutsches Haus“ je deželna vlada stavila pod nadzorstvo in sekvester. Listo teh požrtvovalnih celjskih nemških gospodov, kakor jih hvaležno nazivlje sobotno njihovo glasilo, priobčimo enkrat prihodnjik, da se tako ustreže vsakomur po njegovih zaslugah.

Da nimamo v Celju še uličnih tablic, se prav neprijetno občuti, tudi z novimi napisi na obratih gre le po malem naprej. Opaža se, da se nekateri teh preostalih „opazovalcev“ hudo potrudijo, da iznajdejo izhod, da ni treba zapisati na pročelje hiše besede toli zaničevanega jezika onega naroda, ki so ga prodajali in čegar kruh so jedli in ga še hočejo jesti. Včasih je za take izhode bila kaj dobra latinščina, danes ni moderna, treba bo znati kaj drugega. V tem pogledu so pa tudi Slovenci pravi mojstri: bog varuj prejasno pokazati kaj si! Ni nam bilo v čast, danes je lahko vsak junak.

VLADIMIR LEVSTIK.

114 nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

»Ne da se reči. Dozdaj ni zinil besedice, samo škodoželjno strelja z očmi in pri obedu je klobasal o velikih dododkih, ki se bližajo. Strah me je in sram; gotovo se hoče še enkrat osmešiti, da bo spet vse kazalo za nami. Ali druge rešitve ni. In tudi — potem imata z Vido pristo pot. Da, da, tudi jaz slutim dogodke, ne le v Pohlinozem življenju, marveč sploh... Grof ni človek, ako mu lepega dne ne presede vse to; kar gabi se gledati, kaj počenajajo. Šila in kopita pobere ter pojde — tudi jaz bi storila tako. V istem razočaranju pristane moj mož na vse. Potrpite, prijatelj; saj ni, da bi moralo biti jutri... Mlada sta še, nekaj mesecev čakanja več ali manj, kaj je vama za to? Jeseni bo vse v najlepšem redu: vidva z Vidko srečen par — le jaz, reva, bom zdihavala v dosmrtni ječi,« je dodala s prozornim nasmeškom.

Toda Križaj ni razumel izprva in ji ni zatrdil, da bo lahko živela pri njiju; preveč se mu je vrtelo v glavi od vseh teh reči. Bil je takorekoč zaročen — adijo, zlata svoboda! Nu, hvala Bogu, tudi to je bilo nekaj, boljše od dvomov in muk vesti; bilo je izhod iz labirinta...

»Kak teden se utegne zavleči,« je menila odhajaje gospa Annetta, »preden ugliedim vse; potrpite.

saj bosta potlej tem srečnejša. Čez teden dni pa stavim glavo, da lahko pridete spet, kakor nekdanj, vsak dan in kadarkoli vam bo drago. Matere smo iznajdljive.«

Ista misel je bila razsvetlila obadva hkrati. Križaj je prosil grofa še tisti večer, naj zastavi svoj vpliv pri humanistu in ga spravi v človekoljubnejšo voljo. Povedal mu je vse razen Pohlinskinega obiska ter dodal, kakor bi se hotel opravičiti:

»Volja je dobra, ali meso je slabo! Pa končno — prav je tako; čemu je žalil sirotico z brutalnim „ne“? Čas celi vse rane, in tudi ona se izpametuje... Kajpak, koristno je, da ostanem v njeni bližini; psihološke procese v tako nerazvitih dušicah je treba voditi, nadzorovati! Smili se mi...«

»Komu se ne bi!« je pritrdil grof odkritosrčno. »In zato bi vas prosil dobre besede; ravno zdaj mi je posebno mučno, ker ne morem do nje, ne da bi izpostavil njo in sebe nevtiti.«

Muzaje se sam pri sebi, je grof obljubil najizdatnejšo pomoč. Takoj po lekciji se je napotil k Pohlino, pograbil prvo priliko ter izrazil svoje obžalovanje, da ne vidi tudi suplenta, »tega ljubeznivega, skromnega pa tako nadarjenega moža.«

»Tolikanj se mi je omilil! Vsaka ura, ki jo prebijem z njim, mi je prekratka... Že delj časa ugibljem, kako bi ga bolj navezal nase.«

Profesor je mencial in se grizel v ustnice, dočim je gost nadaljeval:

»Tako izvrstnim ljudem je treba pomoči; prv koraki, da pride Križaj v razmere, kakršnih je vreden, so že storjeni.«

Počehljaj je tudi humanistovo samoljubje ter prilil olja njegovim upom. Bila sta sama v kabinetu; Pohlino srce se je otajalo, stvar je šla brez težave, skoraj sama od sebe. Ko je izprežala gospa Annetta pripraven hipec, da je mogla potožiti grofu svojo nadlogo med štirimi očmi, je bilo že vse storjeno. In drugi dan, v gimnaziji, je suplent strmé sprejel profesorjeve opravičbe, češ, da ga je zape-ljala nervoznost in pravzaprav sam ne vé, kako si je brusil jezik:

»Vsak je katerikrat nasajen, gospod kolega; pozabiva to neprijetno reč! Saj niste več hudi, kaj ne? Prihajajte, kadar se vam zljubi, in bodite prepričani, da ste nam vsem dobrodošli; tudi grof Künigsbruch bo vesel, da vas najde pri meni.« Omenil je, da misli sploh odpreti hišo nastožaj, ker je sit tišine in samote. »Poslej bomo imeli večkrat številnejšo in zabavnejšo družbo; vsak je vesel, če se more razvedriti.«

Križaj je obljubil; toda razumel je poseben ton, s katerim je dejal Pohlino nazadnje:

»Tak niti besedice, niti misli več o tisti neumnosti; le kaj sem sklatil, hoho! Vas da bi sumničil skritih namenov? Ne ženite se, prijatelj; vi ne veste, kaj je očetovska skrb in kakšne strahove vidi...«

(Dalje.)

V petek nas je zapustila „jugoslovanska legija“. Vse dobrovoljce in poveljnike, Srbe, Hrvate in Slovence ohranimo radi njih vzornega in taktičnega nastopanja v najlepšem spominu.

Dogodki v Prekmurju.

(Došlo zakasnelo.)

Radgona, 4. junija 1919.

Vesti, da so se Prekmurci izjavili za priklopitev k Nemški Avstriji in da se nahajajo nemške čete na prekmurških tleh, se potrjujejo. Roka, katero so moleli kvišku naši bratje na Ogrskem, je bila namenjena Jugoslaviji, a zgrabili so jo Nemci. Naše meje napram Prekmurju so bile iz strahu pred boljševiški bacili hermetično zaprte, nemške pa cel čas popolnoma odprte. S soljo, svečami, usnjem so zvaljali Prekmurce v svoje naročje, dočim smo mi bezedičili o neki neznan odločitvi mirovne konference. To se danes maščuje. Madžarski boljševiki so zahtevali, da morajo domače čete odriniti na romunske meje, v Prekmurje pa pridejo madžarske. Vojaki so se odločno uprli in so stopili na stran ljudstva, ki se itak že dolgo bori proti boljševikom. V tej usodni zmedi je stopil na površje advokat dr. Obal v Murski Soboti in izročil Prekmurje Nemcem v roke. Ljudstvo je obupano, kakor popotniki na topaljajoči se ladji. Te dni so komunisti zbrali svoje čete in začeli prodirati v Prekmurje. Včeraj so zasedli središče Prekmurja, Mursko Sobotu. Streljanje strojníc se močno sliši semkaj v Radgono. Posamezni begunci pripovedujejo o zverskih nasilstvih in grozodejstvih, ki jih vpirarja rdeča garda nad našim ljudstvom v zasedenem delu Prekmurja. Boji se nadaljujejo. Če bode Prekmurje kdaj naše, bi radi vedeli ali bodo Prekmurci po tolikem trpljenju še našli kaj navdušenja za osvoboditelje?!

Celovška kotlina.

Saint Germain, 22. junija. (ČTU) Svet četvorice je definitivno odločil v prašanju celovške kotline in sicer v zmislu svoječasnega predloga „Tempsa“. Vse ozemlje se bo delilo v dva pasa, v jugoslovanski in nemško avstrijski. Jugoslovanski pas zasedejo jugoslovanske čete, nemški pas pa nemško-avstrijske. Vojaška evakuacija se ne izvrši. (Ldu)

Vprašanje naših mej.

23. junija. (DunKU) „Manchester Guardian“ piše: Prihodnji teden se bodo mogli veliki državni skoro nemoteno posvetiti vprašanju juga in severovzhoda. V zadnjem času so malo mislili na Avstrijo. Splošno mnenje je, da bo Dunaj kmalu sledil, ako bo Berlin podpisal. Ostane pa še težkoča,

kako poravnati nasprotujoče si zahteve Nemške Avstrije, Jugoslavije, Čehoslovaške in drugih držav. (Ldu)

Ofenziva proti Madžarom.

Bukarešta, 23. junija. (Dacia) Vse ententne čete v Romuniji so dobile povelje, naj bodo pripravljene na pohod. Te čete naj bi sodelovale pri ofenzivi proti Madžarski.

Sibinj, 23. junija (Dacia) Madžarska protivlada grofa Karolyja v Aradu je poslala romunski vladi spomenico, v kateri izjavlja, da soglašajo z ofenzivo proti madžarski vladi svetov in prosi, naj bi se priznali njeni madžarski polki, ki se naj jim dovoli boriti na romunski strani.

Praga, 23. junija. (ČTU) Včeraj je sovražnik napadal z velikimi napori zahodno od Košic, kjer se še bojujejo. Skupina Hennoque: Močni sovražni napadi med Jasovim in Sabinovim. Po ujetnikih so dognali nove polke, kar dokazuje, da je sovražnik pomnožil svoje sile. Naše čete se junško bojujejo.

Vsem beguncem na znanje.

Begunski sosvet v Ljubljani daje vsem beguncem brezplačno pojasnila v vseh begunskih zadevah, bodisi v prošnjah, bodisi v slučaju kakih pritožb itd.

Kjer bo uvidel potrebo, bo begunski sosvet tudi posredoval pri oblastih in zasebnikih v prilog beguncem in to v stvareh kateregakoli značaja.

V ta namen vabi begunski sosvet vse begunce brez razlike poklica, naj mu čimprej pošljejo svoje popisnice, spisane po temle uzorcu:

Ime in priimek družinskega glavarja, t. j. očeta, oz. matere, rojstno leto, rojstni kraj, domovinska občina, političen okraj in dežela, poklic in stalno bivališče (ulica, hiš. šte.) pred begom, dalje natančni naslov sedanjega bivališča in s čim se peča sedaj; ima v domovini kaj nepremičnega imetja ali ne, ter kedaj (mesec, dan, leto) je bil vsled vojne prisiljen bežati z doma. Tudi naj vsakdo sporoči v popisnici ali je bil vojak ali ne in če je bil morda ranjen. V slučaju, da je kak član katere družine padel v vojni, oz. če se ne ve, ali je živ ali mrtev, naj se naznani v popisnici tudi to.

V tem smislu in s temi podatki naj se nato po vrsti popišejo vsi družinski člani.

Vabilo begunskega sosveta velja vsem beguncem brez razlike, tudi tistim, ki se nahajajo po taboriščih, duhovnikom, uradnikom, učiteljem, upokojencem, dijakom, železničarjem, trgovcem, obrtnikom itd., kajti begunski sosvet hoče sestaviti seznam vseh beguncev, kar mu zelo olajša delovanje pri zastopanju njih koristi, ka-

teh lepih dežel v resničnost; marsikaj je ubila v tebi, a vse drugo je izčistila in utrdila. Samozavest in vera v vstajenje in svobodo sta vzrasla zatirana, v trpljenju ponosnejša. Najglobljo piškavost in revščino časa sva prečakala v barakah in bolnicah, bedna, a z vero in temponosnim nasmehom preko vsega. Kakor malokdo sem znal za bogastva tvoje široke duše, ti človek volje in dela, Srečko!

Ob prvi zarji smo se napotili na Koroško, z Malgajem tudi ti. S silno energijo si uresničil svoje davne in najlepše sanje, ko si postal urednik „Jugoslovanskega Korotana“ v Velikovu. Novi, še višji načrti so vzrasli v tebi in v nas, a bodo li kdaj izpolnjeni brez tebe, brat, ki si bil duša in srce vsega našega stremljenja?

„Vrednost življenja ne obstoji v njegovi dolgoti, ampak v tem, kako živimo, to je v njegovi vsebini. Marsikdo šteje mnogo let, pa je prav malo živel.“ Ta citat iz Montaignea sem našel kot motto zapuščenih „Zapiskov“.

Ni te več in ostala so samo še pisma, pesmi, črtice in prevodi; z mlado, a izredno globoko in ostro zrelostjo pisani znanstveni, literarni in

kor tudi direktno občevanje z njimi, ko jim bo treba kaj sporočiti.

Vljudno prosimo našo inteligenco, naj beguncem pri sestavljanju popisnic pomaga, jih bodri, da iste čimprej vpošljejo. Najbolje bi bilo, ako bi v vsakem kraju 3 ali 4 inteligentne osebe kar same vzele v roke to popisovanje in nam poslale izdelek v skupnem zavitku na naslov: Begunski sosvet v Ljubljani, Pražakova ul. 3.

Ker je zadeva velike važnosti in nujna, kajti gre za enotno ureditev pomoči beguncem v vseh ozirih, prosimo ponovno, naj se vsi begunci točno, in čim najhitreje odzovejo našemu vabilu. Odzvatí se je le pismeno.

Begunski sosvet v Ljubljani.

Politični pregled.

p **Bosansko komunistično glasilo.** V Sarajevu je začel izhajati komunistični list „Glas Slobode“.

p **Protesti Bosne in Hercegovine.** Sarajevo, 23. junija. Iz vseh večjih krajev Bosne in Hercegovine prihajajo poročila o protestnih shodih povodom vesti o sklepih mirovne konference. Ljudstvo izjavlja, da je pripravljeno žrtvovati vse za osvoboditev zadnjega dela naše zemlje. (Ldu)

p **Jugoslovani zapustili Temešvar.** (DunKU. Zakasnelo.) Romunski dopisni urad „Dacia“ poroča, da so Srbi jeli izpraznjevati Temešvar. Blagajno Narodne banke in opravljajnih poslopij so odnesle s seboj. (Ldu)

p **Občinske volitve na Nižje Avstrijskem.** Izid občinskih volitev na Nižje Avstrijskem še ni popolnoma znam. Socijalni demokrati so dosegli lepe uspehe proti združenim meščanskim strankam, krščanskim socijalcem in naprednim nacionalcem. Čehoslovaki so priborili lepe zmage: 1 je zmagal v Atzgersdorfu, 1 v Oberlaa in 1 v Vösendorfu. V Rotneusiedlu je bilo izvoljenih 5 čehoslovakov in 5 Nemcev. (Ldu)

p **Dnevi ruskega boljševizma.** Glasom „Nieuwe Rotterdamsche Courant“ poroča „Daily Mail“ iz Helsingfors: Trockij je na zborovanju osrednjega sovjeta v Moskvi imel govor, v katerem je izjavil, da je vojaški položaj boljševikov kar najslabši, in sicer ne samo radi ogrožanja Petrograda, marveč tudi radi porazov v južni Rusiji. Ako bo boljševizem imel še več takih porazov, mu ne bo več mogoče kriti potrebo železa, premoga in žita. (Ldu)

Pokrajinske vesti.

kr **Jesenice.** Zakaj niso bili drž. penzionisti deležni enkratnega nabavnega prispevka za maj 1919, kakor je bilo to do sedaj običajno? Kako naj živi pensijonist, kateri ima štiri otroke in ženo z mesečno penzijo 122 kron z vsemi dokladami vred?

politični članki in osnutki in par esejev. Vse še neizpovedano bogastvo pa si vzel seboj in se zdaj sam opajaš z njim. Kakor da te vidim v novem domu z lahkim in mirnim usmevom, ki ga ne more premotiti noben trpek spomin, nobena naporna misel več.

V Korotanu, ki ga je osvobodila najplemenitejša kri, tam ob vaški cerkvi vovberški je tvoj grob, Srečko! Vaščani so ga okrasili z zelenjem in rožami in siv križ postavili nanj. Pod planinami, katerih zasneženi vrhovi so meja tvoje domovine, sredi v solncu šumelih polj počivaš. Mnogo jih žaluje nad grobom in tudi mi, kar nas je še, žalujemo za teboj, kot za svojo izgubljeno lepo mladostjo, ki je s teboj odšla in se ne vrne; od tebe je bila bogata in s teboj je sklonila glavo kakor v malodušnosti in onemoglosti.

Globoko vase smo shranili spomin nate, iskren in prisrčen. V srcih smo mu postavili oltarje in v njih boš živel dalje vso našo bodočnost.

Pozdravi nam Videmška, Vasleta, Malgaja, ti naš najdražji, naš najboljši Srečko! Franjo Roš.

Je morda kaka izvanredna podpora za penzioniste za pričakovati?

kr **Tržič.** Korupcija in protekcija, Pretekli teden se je pripetil v Tržiču dogodek, ki je preznačilen za naše javno življenje in ves naš mladi državni aparat. Iz dogodka, ki je sicer malenkosten, se vidi, kako si predstavljajo gotovi gospodje urejeno našo državo, kako se bo ustvarjal red in delila pravica. Mi, ki imamo tu sami kup Nemcev in nemčurjev, smo najbolj občutili avstrijsko korupcijo in protekcijo in nas tudi najbolj boli, da ima mlada naša država dovolj prostora in tudi visokih mest za ljudi, ki so živeli in bogateli pod črno-zoltim sistemom. Pod avstrijsko protekcijo so taki ljudje prilezli iz neznatne malenkosti do visokih mest, se klanjali v prahu vladarju in dvoru, samo da so zase in za svoje uživali vse dobrote in bili deležni vseh odlikovanj, ki jih je ranjka Avstrija naklanjala le najzvestejšim. Narod so taki ljudje poznali le takrat, kadar so ga potrebovali. Ujedinjenje našega troimenega naroda jim je bila deveta briga. — Kvrupcijo in protekcijo, od katere so v Avstriji živeli in bogateli, so nam v škodo vsega ljudstva prenesli v našo upravo in hočejo biti še nadalje parasiti na našem narodnem telesu. Ne gre za osebe, gre za stvar, za pravico, ki naj vlada povsod. — Pretekli teden je prišel v Tržič k štacijskemu poveljstvu g. Pogačnik ml. in zahteval pojasnila, zakaj se rekvirirajo vprežni konji njegovega gospoda očeta, ki je posestnik na P. (za časa ofenzive na Koroškem so morali vsi posestniki kranjskega in radovljiškega okraja voziti tovor za vojaštvom). Gospod P. ki je vžival pod Avstrijo vse milosti in dobrote korumpirane države, hoče vpeljati korupcijo tudi v našo upravo, sedi na visokem mesu. On, ki ima, kakor smo poizvedeli, šest konj. (izza časa demobilizacije), pri 8 ha obsežnem posestvu od vojaščine oproščene hlapca, naj bo oproščen vožnje, dasi med vojsko ni nič trpel, ampak samo „avanziral“, drugi posestniki pa, dasi imajo borega konja, veliko posestvo in sinove pri vojaki, pa naj vozijo. Štacijskega poveljnika ni bilo doma in gospod P. ml. je pismeno vložil protest, ker so morali tudi njegovega gospoda očeta konji med kmetške. Radovedni smo, kakšen bo uspeh! Seveda, med vojsko, ko so morali kmetje tudi voziti za vojaki pratež, je gosp. Pogačnik oče samo na Dunaju namignil in takoj je izšel ukaz, da se njegovih konj ne sme uporabljati za vojaške priprege. V kraljevini SHS pa upamo, da se to ne bo godilo.

kr **Leskovec pri Krškem.** Na sv. Petra in Pavla ob 3. uri pop. bo čebelarški shod v Leskovcu pri Krškem v novi šoli za čebelarje iz Leskovške, krške, svetoduške, cerkljanjske in čateške okolice. Spored: 1. Pogovor o čebelarstvu. 2. Ustanovitev čebelarke podružnice.

kr **Celje.** Zveza voj. invalidov naznanja, da je umrl član tov. Simčič Josip v Gaberjah pri Celju, kateri je šele 14 dni kot zaveden član deloval v prid šele osnovani organizaciji. Pogreb istega se je vršil dne 19. junija t. l. popoldan, katerega se je udeležila tudi deputacija zveze in z kratkim nagrobnim nagovorom izkazala zadnjo čast. Z isto priložnostjo je podala ženi umrlega prvo podporo 100 kron. — Iskreno sožalje izreka odbor.

kr **Iz St. Petra v Savinjski dolini** se nam piše, da bi bila premostitev postajenačelnika zelo umestna. Na razne množestevilne pritožbe čez njega pri poprejšnjem ravnateljstvu stare Avstrije v Beljaku ni hotelo nikdar ustreči volji ljudstva, ker je imel tam veliko zaslonbo, da bi se ga odstranilo, od te prometne postaje. Sedaj, ko imamo domače ravnateljstvo lastnih železnic, obračamo se na isto s prošnjo, da ono ugodí splošni želji ljudstva in ga prestavi na takšen kraj, kamor sliši tako arogantni človek. Na to mesto spada oseba, ki zna vljudno občevati s strankami, istim po možnosti vstrezati, kljubovati, kot ta. Tukaj je postaja, ki je od Celja do Dravograda najprometnejša in na njeno

Spominu Srečka Puncerja,

stud. iur. in urednika „Jugoslov. Korotana“, padlega dne 29. aprila pri Vovbrah nad Velikovcem.

Nemogoče je, uživati se v resnico, da te ni več, Srečko! To vse je tako neverjetno in nemogoče, da človek ob tej misli zmaže z glavo in ne razume. Ali ta misel postaja trša in neizprosnejša in zdi se mi, da ji bom slednjič moral verjeti. Težko in prazno mi je takrat in razločneje čutim vso trpkost spoznanja, ki ga še ne morem obseči, občutiti v vsej silni resničnosti.

Deset let, polovico življenja, najlepšo mladost sva živela kot z bratom brat; vso dobo smelih sanj in neizmerne vere, ko smo se sešli ob „Savinji“. Sedaj nas je bilo takrat in zdaj si ti že tretji, ki si šel to neznano pot od nas. Blaženo Celje, naša prestolica v tistih časih in življenje, presanjano v opojni sladkobi čustev in nad! Naša Savinjska dolina onih brezskrbnih dni, kako je bila vsa naša in vsa čudovita!

Vojna nam je zatrla „Savinjo“ in tebe, Srečko, so popeljali bajonetni iz

mesto mora se postaviti človek, kateri bode ustrezal občinstvu, ne pa lastni volji in drugim organom. Ravnateljstvo SHS železnic naj torej stori takoj ta nujno potrebni korak.

Kr Odvetniški in notarski uradniki v Mariboru so imeli dne 16. junija t. l. stanovsko zborovanje, kjer so soglasno sklenili ustanovitev lastnega društva odvetniških in notarskih uradnikov za celo mariborsko sodno okrožje s sedežem v Mariboru. Narodni preobrat v Mariboru je pokazal potrebo, da se organizira v tem mestu tudi ta stan ter intenzivno sodeluje povsod, kjer so do sedaj po večini nastopali številni memški tovariši, ki pa se nikdar niso hoteli pridružiti našim stanovskim društvom, marveč so se po svoje organizirali z njih tovariši po Gradcu in Dunaju. Od kar je uveden nov civilno-pravdni in izvršilni red in zlasti, odkar je raztegnjeno sodno zastopanje v smislu § 31 c. p. r. tudi na v to vsposobljene pisarnovodje, se ustroj pisarniškega poslovanja po vsem razlikuje od uradovanja pod starim civilnim pravdnim redom. Kakor se sedaj zahteva mnogo več znanja in odgovornosti pri sodnih uradnikih ter se jim je temu primerno spremenilo njih naslove in uredilo plačo, tako je tudi v odvetniških in notarskih pisarnah nastala potreba po stalnih, discipliniranih uradnikih z večjo izobrazbo, da zamorejo vršiti odgovorno službo v razbremenjenosti sefov, v zadovoljnost strank in olajšanje sodnega postopka. Temu primerno je urediti tudi njih imenovanja in plačo.

Vse potrebne korake bode novo društvo sporazumno s tovariškimi društvi v Celju in Ljubljani podvzelo. Na zborovanju se je nadalje soglasno sklenilo, da se Mariborski tovariši pridružijo znani resoluciji celjskega društva odvetniških in notarskih uradnikov z istimi zahtevami in predlogi, in da se te resolucije odpošlje odvetniškim in notarskim zbornicam ter odvetniški zvezi. Društvo je prepričano, da mu bode zlasti v tem času svetovnih preobratov, ko se ustanovlja nove države, ko se ujedinjujejo posamezni narodi, ko iščejo zaščite in uspehov vsi sloji v njih stanovskih organizacijah — pristopili brez izjeme vsi odvetniški in notarski uradniki in uradnice, vstevši kandidate kot redni, odvetniki in notarji pa kot podporni in ustanovni člani po celem okrožju Mariborskega sodnega okraja. V pripravljani odbor so izvoljeni: Pisarnovodje Dragotin Gilčverst (pisarna dr. Rosina) Franjo Moreše (pisarna dr. Rapoc) in Franjo Moškon (pisarna dr. Serbec), ki sprejemajo priglase ter dajejo vsa potrebna pojasnila.

Kr Pliberk je dobil zopet slovensko lice. Velike trobojnice na uradnih poslopih, slavoloki ob cestah visok „mlaj“ sredi trga. Gostilne in irgovine imajo slovenske napise. Uradi poslušajo redno. Vlada popeln red in mir. Celo naši nemškutarji se ga veselijo. Vsa čast in hvala našemu vojaštvu, posebno bratom Srbom! A nekaj je s čemur se ne moremo strinjati — in to je, da sedanje oblasti ne skrbijo za — pouk! Kako dolgo smo prosili za otroški vrtec — zaman! Letošnje šolsko leto, ki se je pričelo novembra lanskega leta, gre h koncu. Prvega septembra pričnejo počitnice, poučevalo pa se je komaj od srede januarja do začetka majnika. Sedaj je vse polno vojaštva v šoli. Šola je popolnoma oropana, oprava poškodovana, deloma pokradena, škode nad 50.000 K. Vrhutega je še na šoli dolga 65.000 K! Kaj naj rečemo k vsemu temu! Plačevali bomo, ča poslamo črni preden poravnamo to škodo! Nazadnje se moramo vprašati — zakaj, ko pa nihče ne skrbi za pouk. Čemu nam je šola, ako ne bo pouka? Ali res v celem mestu nikjer drugod ni prostora za vojake, kakor ravno v šoli? Zanimivo bi bilo zvedeti, kdo ima izmed „merodajnih“ tak srd na šolo, da ne privoščiti mladini nobene vzgoje in naobrazbe! Kakšna pa bo naša mladina, ako bo tako rasla brez vse discipline. Prej smo morali pošiljati naše otroke v nemško šolo — sedaj pa sploh nobene ni. Mislimo

pa, da imamo pravico zahtevati pouk! Mesto — a brez šole! Opozorjamo višji šolski svet v Ljubljani na naše razmere in ga prosimo, da čimprej ukrene kar treba. Mladina mora v šolo! Več Pliberčanov!

Seja občinskega sveta ljubljanskega.

Crtnanje generala Borojevića iz častnega meščanstva.

Včeraj ob 5. popoldne je imel ljubljanski občinski svet svojo redno sejo. Po končanih formalnostih so bili sprejeti 1. predlog glede proračunskega provizorija za mesec julij 1919, ker proračun še ni dotiskan in bi s 30. junijem nastopilo ekstanzije; 2. sprejeta je bila prošnja Trboveljske družbe glede nakupa dveh stavbnih parcel na bivšem vojaškem oskrbovališču; 3. dalje prošnja Ljubljanskega športnega kljuba glede nakupa parcele ob Ljubljani, kjer stoji sedaj čolnarna.

Nato je začel občinski svet razpravljati o poročilu personalno-pravnega odseka glede izbrisa generala Borojevića iz imenika častnih meščanov ljubljanskih. Obč. svetovalec Rasto Pustoslavšek je kratko utemeljeval predlog, kakor sledi:

Občinski svet je izvolil v svoji seji dne 5. avgusta 1915. Takratnega poveljnika soške armade generala Svetozara Borojevića za častnega meščana.

Pri tem so bili pač merodajni oportunitetni razlogi. V dobi, ko ni bil noben narodno zavedni Slovenec varen pred ovadubi, biriči in rablji, se je hotelo pridobiti naklonjenost moža, o katerem se je vedelo, da ima glavno besedo kot poveljnik vojske na našem ozemlju. V koliko se je ta namen z onim ukrepom dosegel, se da objektivno težko dognati. Motivi, ki so svoječasno napotili občinski svet, da je izbral sigurno s težkim srcem Borojevića za častnega občana, so bili gotovo plemeniti, saj jih je narekovala skrb za „ogroženo bodočnost Ljubljane, skrb za številne one elemente v našem mestu, ki so bili na sumu protidržavnega mišljenja in čustvovanja in nad katerimi je neprestano visel Damoklejev meč progona in obsodbe.

Ti motivi so odpadli, čim se je razširil kavdinski jarem, pod katerega smo čisto škripaje z zobmi, morali uklanjati svoj tilnik.

Zasijala je nam svoboda. Avstrije, ki je nas z bičem, z vislicami in s svinčenkami silila, da smo ji proti svojemur-boljšemu prepričanju služili in robovali, ni več in ž njo so izginiti s površja tudi njeni generali, ki so preje s krvavim mečem krotili zarobljene narode ter jim z rabeljsko vrstico vcepjali poslušnost in pokorščino. Moč Avstrije in njenih generalov spada sedaj preteklosti.

Treba je sedaj izbrisati tudi zadnje spomine nanje!

Zato predlagam v imenu personalno pravnega odseka:

Slavni občinski svet skleni, da se bivšega generala avstro-ogrske vojske Svetozara Borojevića črta iz imenika častnih meščanov ljubljanskih.

Predlog je bil sprejet. Socijalno demokratični klub se je glasovanja vzdržal. Pri tem so se čule razdežev socijalno demokratičnih občinskih svetovalcev ironične opazke: „Sicer pa bo mogoče Borojević še prav prišel!“ Župan dr. Ivan Tavčar jih je zavračal: „Tudi takrat ni bilo nobenega govornika proti imenovanju! Izvzeti so samo gospodje socijalni demokratje!“

Seja je bila zaključena, čim je obč. svet rešil in sprejel še ostale točke dnevnega reda.

Prosimo, ko vpošljete denar na naše upravnništvo, zapišite zadaj na odrezku namen pošiljatelj, za kaj je. N. pr. naročnina za Jugoslavijo, za kakšno in katero knjigo ali za kak dobrodelen namen, da ne bo potem nepotrebnih reklamacij.

Dnevne vesti.

dn Okrajni šolski komisariat v Veilkovcu pozivlja vse učiteljebegunce, da takoj nastopijo svojo službo. Vzrok morebitne zakasnitve nastopa naj brzojavno javijo.

dn Nemško človekoljubje. Dovolim si v prilogi doposlati vam pismo iz Gradca, kot prispevek, ko se v Ljubljani osmelijo pisati blazne članke „za kulturo in človekoljubje“. Bil sem v Gradcu član tega društva iz materijelnih ozirih in dasi nisem od meseca oktobra 1918 ničesar potreboval, so vendar smatrali za potrebo v mesecu aprilu 1919, ko so me že davno videli v Mariboru, pokazati mi svojo onemoglo gnev. Vodje so znani zagrizeni Tevtoni, ki razumejo imenitno, držati se molzne kravice in nečuvveno zlorablajo zaupanje uradništva. Trajalo bo komaj dolgo! Dotično pismo Beamtens-Wirtschafts-Verbanda in Graz, dne 16. aprila 1919, št. 458/19 poziva vse člane uradnike, ki niso nemške narodnosti, da izstopijo iz društva, ker bi jih sicer izključili. Tako delajo Nemci v čisto stanovsko-gospodarskih društvih, mi Slovenci pa bi ne smeli niti sami sebe varovati radi domišljene človekoljubja.

dn Slov. planinsko društvo naznanja, da se Kamniška koča na Kamniškem sedlu v nedeljo 29. junija otvori. Oskrbovana bode s pijačo in jedili.

dn Vodstvo Dramskega gledališča prosi vsa dramatična društva, čitalnice in privatne osebe, ki imajo izposojene igrokaze, librete, vloge, knjige itd. od Dramatičnega društva v Ljubljani, da jih nemudoma vrnejo in pošljejo v Dramsko gledališče.

dn Telesni zdravnik Franca Jožefa umrl. Dunaj 23. junija. Na Semerniku je ponoči od sobote na nedeljo umrl generalštabni zdravnik in telesni zdravnik Franca Jožefa dvorni svetnik Kerzl v starosti 78 let. (Ldu.)

dn Državna posredovalnica za delo podružnica za Ljubljano in okolico. V preteklem tednu od 15. junija do 21. junija 1919 je iskalo delo 211 moških in 72 ženskih delavnih moči. Delodajalci so iskali 216 moških in 60 ženskih delavnih moči. Posredovanj se je izvršilo 161. Delo je na razpolago: rudarjem (900), slinčkinjam in kuharicam (142), težakom, hlapcem (125), pom. delavkam v pletilni šoli, polj. in vinog. delavcem in delavkam, cest. delavcem, gozd. delavcem, tesarjem, zidarjem, mizarjem, žagarjem, krojačem šiviljam, usnarjem, kleparjem, kovačem, kurjačem. slikarjem, ple-skarjem, pis. močem itd.

dn Begunec krepak, neženjen po poklicu tesar, prosi za službo gozdarja paznika ali kaj sličnega. Natančnosti se poizvedo pri posredovalnem uradu za begunce v Ljubljani.

dn Vozni red na progi Maribor—Ljutomer. Da se vzpostavijo boljše poine zveze med Ljutomerom pa tudi ostalo Slovenijo in Hrvaško se vpelje na progi Maribor—Ljutomer z dnem 25. junija tretji mešani vlak, ki odhaja iz Maribora glavni kol. ob 10:38 in prihaja v Radgono ob 13:14, v Ljutomer ob 15:26; v obratni smeri pa iz Ljutomera ob 11:01, iz Radgone ob 13:16 in prihaja v Maribor glavni kol. ob 16:08 uri. — Proti Ljutomeru posredujejo direktno zvezo vlaki, ki odhajajo iz Ljubljane ob 4:43 in 10:41, iz Zagreba ob 8:59, iz Celovca ob 5:20. Iz Ljutomera prihajajo vlaki z direktno zvezo v Ljubljano ob 14:51 in 20:54 (odhod iz Ljutomera ob 6:22 odnosno 11:01), v Zagreb ob 15:38 (odhod iz Ljutomera ob 6:32), v Celovec ob 19:23 (odhod iz Ljutomera ob 11:01).

dn Srčne pozdrave s Koroške pošiljamo vsem prijateljcem in čitateljem Jugoslavije borilci IV. voda I. stotnije, I. baona Ljubljanskega pešpoika: Havliček Alojzij, Ljubljana; Sirbič Anton, Moravče; Skubic Franc, Brezovica; Tscherne Gsutav, Ljubljana; Hočevar Martin, Vinverh; Heglar Josip, Dobropolje; Babnik Albin, Ljubljana; Šulc Karol, Ljubljana; Bralc Martin, Kranovo; Žontar Jakob, Sfrer Franc, Škofja Loka; Molka Avgust, Litija;

Pirc Jožef, Sv. Duh Krško; Stagne M'hael, Vinice; Kortnik Ivan, Kamnik; Janc Josip, Zalog; Nitek Josip, Adlešiče; Novak Ignac, Dobropolje; Rakovec Anton, Not. Gorice; Žbert Janez, Krško; Sever Anton, Ježica. —

Zaplenjeno!

Ljubljanske vesti.

I Vidov dan v Ljubljani. Na sestanku gospej, gospodičen in gospodov, ki bodo vodili in izvrševali prodajo cvetlic in spominskih znakov na korist invalidov, se je sklenilo, da se bo prodajalo v soboto 28. in v nedeljo, 29. t. m. Na čelo te dobrodelne akcije so poleg dam, ki imajo v prirejanju cvetličnih dni že veliko spretnost, stopili slušatelji naše teh-nike v zvezi z abiturijenti tukajšnjih srednjih šol. Sestanek pozhrtvovalnih gđc. prodajalk in gg. spremljevalcev je v soboto, 28. t. m., ob 8. zjutraj v magistratni dvorani, kjer bo obenem blagajna in skladišče cvetlic in znakov. Želeti je, da se priglasijo še več gospodov in gospodičen, ker je raztegniti prodajo tudi na Spodnjo Šiško in ljubljanske predkraje. V petek, 27. t. m., ob 7. zvečer se vrši pred Mestnim domom sestanek vseh ljubljanskih prosvetnih društev, kolikor možno v krojih in z zastavami. Ljubljanski gasilci in določeni člani društev bodo poslovali kot radovoljni reditelji. Pred domom se postavi govorniški oder, na katerem bo imel svečanostno besedo gosp. vseučiliški profesor dr. Fr. Ilesič. Pevska društva zapojejo pod vodstvom g. ravnatelja Mat. Hubada pred govorom in po govoru primerni himni. Na Vidov dan, v soboto, dopoldne se vršita službi božji v škofijski stolni in v pravoslavni cerkvi. Zvečer se vrši v dramskem gledališču slavnostna predstava Fr. Ks. Meškove drame „Na smrt obsojeni?“ V nedeljo, 29. t. m., popoldne se priredi v opernem gledališču srbskim vojakom brezplačna predstava.

I Prošnja na starejše dijake srednješolce! V proslavo Vidovega dne, v soboto 28. t. m. uprizaro dramsko gledališče Meškovo tridejanko „Na smrt obsojeni?“ Ker se rabi tu mnogo oseb, osobito pevcev, naprošamo vse dijake, ki so pripravljene pomagati pri tej prireditvi, da pridejo v sredo dne 25. t. m. ob 16 uri pred dramsko gledališče, kjer dobe natančnejša navodila.

I Amnestija. Vsled ukaza prestolonasl. Aleksandra z dne 5. junija 1919 o amnestiji se je pri deželnem sodišču v Ljubljani izpustilo že dne 18. junija 1919 iz zapore osem oseb, katerim se je ostanek kazni milostnim potom odpustil. Glede vseh drugih, ki kazni še niso nastopili, bo sodišče sklepalo v najkrajšem času Njih šte-vilo bo previdoma precej visoko. Okolnost, da je med zaprtimi pomiloščenih samo osem oseb, je pripisovati dejstvu, da se obsojenci že nad tri mesece niso vabili k nastopu kazni, ker se je pričakovalo amnestije. Opozarja pa se na okolnost, da sikkakor niso odpuščene milostnim potom kazni vsem obsojencem, ker so gotova kaznjiva dejanja (namreč ena zoper varnost lastnine, izvršena po železniških ali poštah uslužbencih na predmetih, ki so izročeni železnici ali pošti za prevoz ali pošiljatev) vobče izvzeta iz amnestije. Prav tako pa se je kazni odpuščena le takim osebam, ki niso obsojene na več kot 6 mesečno kazni na prostosti ali na več kot 5000 K denarne kazni, ali na katerokoli denarno kazni, razen gori oznamenjene zaporne kazni, to pa le tedaj, ako obsojenci pred zadevno obsodbo še niso bili nikdar kaznovani zaradi hudodelstva ali pa zaradi kaznjivega dejanja iz koristoljubja — (tatvina, goljufija, poneverba, draženje, veriženje itd.) Vsi oni, kateri so bili že radi takih kaznjivih dejanj obsojeni, ali pri katerih prisojena kazni presega gori oznamenjeno izmero, bodo morali po zmislu danih navodil kazni čimprej nastopiti, ker jim kazni ravno niso odpuščene.

I Za umetnost. Deželna vlada je kupila od slikarja Henrika Smrekarja akvarelno sliko „deveta dežela“. Slika se izroči poverljivosti za socialno skrb za olupšavo uradnih prostorov. Društvu „Slovenskih upodablajočih umetnikov v Ljubljani“ se obljubi nakup nekaj umotvorov iz slovenskega oddelka pariške jugoslovanske razstave, ko se umotvori povrnejo v Ljubljano.

I **Spekulacije s poštnimi znamkami.** Ne samo filatelisti, zbiratelji poštinih znamk raznih držav, tudi drugi so se vrgli na nabiranje poštinih znamk v prepričanju in nadi, da je v znamkah denar najbolje investiran. Došli iz Pariza pripovedujejo, da plačujejo pariški filatelisti jugoslovanske znamke v polni frankovski vrednosti.

I **Shod zaradi stanovanjskega vprašanja** v Ljubljani se vrši v četrtek dne 26. junija 1919 ob pol 20. uri. Okolnost, da se nahaja tu nad 300 družin nastavljenec državnih, deželnih in drugih avtonomnih uradov, ki ne morejo najti primernih stanovanj, je dala zaupnikom teh strank povod, da se začne smotrena akcija v prid teh družin. Predpriprave so končane, in akcijski odbor sklicuje v informativne svrhe gori rečni shod.

I **I. splošno društvo jugoslov. vpokojevcev v Ljubljani** vabi svoje člane, da glasom društva pravil § 9. poravnajo mesečne prispevke odnošno pridejo po članske izkaznice v Novo ul. 5. do 3. julija 1919, da bodo društvene zadeve v redu. Ob enem prispevo za na shodu določeni tačni prispevek k stroškom deputacije za v Beograd.

I **Pododbor Udruženja Glumaca, Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani** je v svoji seji z dne 15. junija enoglasno sklenil in odpisal udanostno brzojavko Njegovemu

kraljevemu Veličanstvu kot protektorju Udruženja, na katero je Pododbor sprejel sledečo brzojavko: Primio sam sa zadovoljstvom pozdrav pozorišnih umetnika iz Ljubljane in želim Udruženju njihovom najljepši uspeh. Kabinet Njegovog veličanstva kralja. Službeno — Aleksander.

I **Društvo inženjerjev v Ljubljani** vabi svoje člane na prijateljski večer v Narodni dom v četrtek 26. t. m. Razgovor o izletu v Trbovlje in drugih društvenih zadevah.

I **Društvo državnih uslužbecev** kraljestva SHS za slovensko ozemlje ima odborovo sejo 26. t. m. ob 20. uri v običajnem lokalu. Polnoštevni Odbor.

I **Nevarno streljanje.** Ljubljanska okolica je pred nepridipravi še ob belem dnevu nevarna. Nespametniki venomer streljajo. Tako stabela 22. t. m. popoldne dva gospoda na cesti St. Vid—Ljubljana, v veliki nevarnosti, ker je nenkrat pribrela par korakov zadaj krogla iz manliherke. Strel je prišel iz smeri železniške proge Dravijske—šotori za zrakoplove. Čas je, da policija temeljito pobere orožje vsemu civilnemu prebivalstvu. Brez pardona!

I **Veseli Domžalčan.** Neki veseli Domžalčan v hotelu je nočeval, v veslju je plaval z lahkoživo deklico, Pustavrh Anico. Ko veselja je konec bi, ukrade mu Anica kronic petst. To Vam, veseljaki v eksemplu povem!

I **Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske** od 8. do 14. junija 1919. — Novorojencev 12, umrlih 31, od umrlih je domačinov 16, tujecev 15. Umrli so: za škrlatico 1, za jetiko 3 (2 tuja), vsled samoumora 1, za različnimi boleznimi 26. Za nalezljivimi boleznimi so oboleli, in sicer: za osepnicami 1 (tujec) za škrlatico 1 (domačin) za tifusom 1 (tujec) za vrtico 2.

s 3 karabinkami, eno puško in dvema samokresoma. Bavdek kot poveljnik je imel še bajonet, portepé in odznake narednika. Za „feldvebelna“ ga je imenovala Kebečevka. Po noči so odšli v javorniški gozd nad Dolenjo vasjo, tam so v bližini demarkacijske črte polegali ob potu ter čakali na tihotapce.

Napad?

Člani nove „Narodne straže“ so čakali ves naslednji dan v gozdu. Okoli 9 ure zvečer dne 5. aprila t. l. so prišli po gozdnem potu od demarkacijske črte France in Terezija Mervić iz Primorske, Frančiška Ivančič in Martin Komovec iz Postojne s polnimi nahrbtniki manufakturnega blaga ter so omenjeni odzvali in sicer Francetu in Tereziji Mervić iz Sessljana pri Devinu 518 m za 4197 kron manufakturnega ženskega blaga, kupljenega v Trstu, dalje gostilničarjevi hčeri iz Ravberkomande pri Postojni Frančiški Ivančič blaga za 3500 kron.

Tiste kritične dni se je zbralo na Ravberkomandi pri Postojni okoli petnajst tihotapcev in verižnikov manufakturnega blaga, katere je skušal vodja tihotapcev Martin Komovec, konjaški pomočnik iz Postojne, prepeljati preko demarkacijske črte po javorniških temnih gozdovih v Cerknico. Italijanske patrolje pa so zalotile to družbo, jih vjele, le omenjenim štirim se je posrečilo uteci čez črto. Šli so po gozdu. Nasproti pa so jim prišli mladi ljudje s puškami, in slabi vojaški uniformi. Kot bi bili iz zemlje vzrasli, so stopili obročeni roparji pred prenašalce s pripravljenimi puškami, kakor izjavljajo priče v svojih zapisnikih.

„Kdo je? — Legitimacije!“

Tihotapci so jim pokazali italijanske dokumente, katere so pa zavrnili.

„Ne. Jugoslovanske legitimacije!“ — Na „ukaz narodne vlade“ je blago oddati!“

Verižniki so se branili. Terezija

Mervić se je ustrašila, France Mervić in Martin Komovec sta se nekaj časa branila, a pozneje so se udali.

Blago so mladeniči pobrali in trije izmed njih so odvedli tihotapce med „skalovje“ po izpovedbi Franceta Mervića. Tihotapci, kjer se je v bližini čulo govorjenje italijanskih straž, so nekaj časa žedeli na onem „grozno romantičnem kraju“, a so se pozneje odločili, da krenejo proti Cerknici in tam zadevo prijavijo orožništvu. Res, došli so na orožniško postajo v Dolenjo vas in stvar ovadili.

Orožniki so takoj izsledili prave krivce, jih aretirali odnošno so se nekateri sami prijavili ter izročili preiskovalnemu sodišču v Cerknici.

Zagovor obtožencev.

Sprva lahen, tih, neodločen zagovor se je od momenta do momenta stopnjeval v živahnih odgovorih in nastopih. Mehko cerkniško narečje je zvenelo iz ust obtožencev v samozavest, da so ravnali v nezlobnem namenu pod vtisom vesti in časopisne notice, ki se je po bliskovito raznesla po Cerknici, da se zapleni vse blago raznim delamrznim in tihotapskim elementom, pod vplivom in sugestijo onega velikega momenta izza razsula soške armade in pogina monarhije, ko so vzeli v roke oblast tudi razni veljaki sami za se v Cerknici in na Rakeku, kateri niso ravno v najbolj idealnem smislu pojmovali našega narodnega osvobodjenja in so si potom „Narodnih straž“, dovolili marsikaj v splošni zmešnjavi.

Zagovorniška tribuna: 1) Dr. Vladimir Pegan zagovarja Antona Bavdka in Jožeta Kranjca, 2) dr. Jos. Lavrenčič — Jožeta Mramorja, 3) dr. Jos. Tominek — Franceca in Ano Kebe, 4) dr. Jos. Furlan — Jožeta Braniselj, 5) dr. Smole — Leopolda Kosa.

Predsednik porote, dr. Fran Regally, podpredsednik deželnega sodišča, stavi obtožencem vprašanje: „Ali ste krivi?“

Vsi mu zaporedoma, stopnjevalno enoglasno odgovarjajo: „Ne!... Ne!... Ne!... Ne!... Ne!... Ne!...“

Obtoženec Anton Bavdek zanika dejanje in obširno opisuje patrolovanje v javorniškem gozdu.

Predsednik: „Ali ste bili vojak?“

Obtoženec: „Bil.“

Predsednik: „Kje ste služili?“

Obtoženec: „Bil sem vjet, 25 mesecev v ruskem vjetništvu, delal sem na železnici in po cestah.“

Predsednik: „Ali ste se mogoče tam navžili drugih stvari, drugih misli? Ali ste prišli z ruskimi prekuhmi v suk?“

Obtoženec: „Nič!“ Dalje pravi obtoženec, da ga je na to nagovorila Ana Kebe, ker je brala v „Slovcu“, da se lahko zapleni verižnikom blago. Imenovala ga je kar za „feldvebla“ in mu rekla, naj si „šterne“ prišije na bluzo. — Bavdek, kakor tudi vsi ostali obtoženci so bili za časa razsula Avstro-Ogrske v službi „Narodne straže“.

Enako se zagovarjajo vsi ostali obtoženci, povdarjajoč, da so bili prepričani, da se sme, ker je bilo splošno ljudsko ogorčenje nad ravnanjem tihotapcev, ki so za drag denar prodajali blago, katerega je takrat zelo pomanjkovalo.

Pod vtisom novice „zoper verižnike.“

Dne 3. aprila t. l. je bila v listih, tudi v „Slovcu“ notica pod naslovom „neopravičeno trgovanje in veriženje.“ Obtožena Ana Kebe je brala v „Slovcu“ to notico. Sedaj se zagovarja za svojo organizacijo proti tihotapcem.

Ana Kebe, mala, dobra ženice-revica omenja:

„Tako-le je bilo!... Toliko časa je bila vojska! Raztrgalo se je vse!... Draginja je velika!... Rada bi bila sla v Trst, a Italijani na Rakeku nas niso pustili!... Jezilo nas je, ko so se „babe“ tam čez bahale, da imajo pri Italijanih vse, kcfeta... biaga... Me smo bile vse jezne!... Pa je

bilo v „Slovcu“ pisano, da se sme vse to blago zapleniti vsem takim delamrznem, tem „babam“. In mislila sem si, pa bomo šli!

Dokazano postopanje: Priči Marija Kranjec in Braniselj ne izpoveste ničesar bistvenega. Nato začne predsednik čitati zaprisežne izjave tihotapcev in verižnikov katerih izpovedi so bile protokolarno zabeležene pri okrajni sodnji v Cerknici. France Mervić finančne straže nadpreglednik v p. iz Sessljana izjavlja, da bi blago prodal za 7000 kron. (France Mervić označa mladeniče za „boljševiško roparsko bando!“ Tudi Frančiška Ivančič, ki je poznala tihotapka, izjavlja, da bi za 3500 kron kupljeno blago prav lahko prodala za 7000 kron.

Po zaključenju dokazanega postopanja in formulaciji vprašanj na porotnike so se pričeli

plaidoyerji.

Državni pravdnik dr. Modic zastopa obtožbo in govori v smislu obtožnice za obsodbo.

Zagovorništvo: dr. Vladimir Pegan, dr. Josip Lavrenčič, dr. Josip Tominek, dr. Smole in dr. Josip Furlan, nastopa v temperamentnih in krepkih zagovorih za popolno oprostitvev. Zagovorniki so poudarjali razmere in vzdušje, v katerem so izvršili obtoženci dejanje, njih doslej neoporečno mladost, vpliv vojne na njih moralni čut, da se niso zavedali dalekosežnosti dejanja, in poudarjali tudi okolnost, da ima država od tihotapskih verižnikov veliko škodo.

Padle so ostre kritike proti brezčutnemu verižništvu! Omenjalo se je tudi, da bi se moralo blago že v Cerknici na merodajnem mestu takoj zapleniti, čim so tihotapci sodno izjavili, da bi imeli tako velike dobičke, ker veriženje je tudi kaznjivo.

Po reasuméju predsednika so porotniki odgovorili na 11 stavljenih vprašanj sledeče: 1. glede krivde ropa pri prvih šestih obtožencih enoglasno „ne“; 2. glede sokrivde na ropu pri Ani Kebe 9 „ne“, 3 „da“, 4. zanikali so tudi vprašanje glede Bavdkove krivde tatvine in goljufije.

Na podlagi gorenjega krivdoreka je sodni dvor vsem obtožencem izrekel oprostilno razzodbo glede vsake krivde in kazni. Obtoženci so bili takoj izpuščeni iz tukajšnjih preiskovalnih zaporov.

Narodno gledišče.

Dramsko gledišče:

25. junija, sredo „Bajka o volku“. Abon. A 66.

26. junija, četrtek popoldne dijaška predstava: Listnica „Neizprosni stražnik“. Izven abonma.

27. junija zaprto. 28. junija, sobota „Na smrt obsojeni“. Abon. C 68 (Vidov dan.)

29. junija, nedelja „Na smrt obsojeni“. Abon. B 68.

Operno gledišče:

25. junija, sredo „Zongler“. Abon. B 3/69.

26. junija, četrtek „Evgenij Onjegin“. Izven abon.

27. junija, petek zaprto.

28. junija, sobota „Mme Butterfly“. Abon. B 2/67.

29. junija, nedelja popoldne „Mamzell Nitouche (vojaška predstava za srbsko posadko).“

29. junija, nedelja zvečer „Zongler“. Abon. C 3/69.

Iz gl. d. liške pisarne. Ker je gospodična Thalerjeva obolela in jo muči hud kašelj, se ne vprizori v sredo t. j. 25. t. m. predstava „Mme Butterfly“, kakor je bilo napovedano, temveč predstava „Zongler“ za abon. B 3/69.

Kulturni pregled.

kl **Za enoten književni jezik.** Društvo hrvatskih književnikov je imelo 7. t. m. v Zagrebu svojo glavno letno skupščino, na kateri je predsednik društva dr. Nikola Andrić govoril za enoten književni jezik. Prevzame naj se ekavština za književni jezik, Srbi naj prevzamejo latinico, katoliška cerkev naj se nacionalizira.

kl **Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“** razpisuje tri nagrade v zneskih po 500, 300 in 200 kron za tri najboljše izvorne, še neobjavljene moške zборе, na besedila domačih pesnikov

Komponirani morajo biti v modernem duhu, a ne v pretežkem slogu. Društvo bo nagradene skladbe dogovorno s skladatelji izdalo in si pridrži pravico prvega izvajanja. Nagrade bo prisodila en mesec po razpisnem roku posebna strokovna jury. Skladbe naj se pošljejo najpozneje do 30. junija 1919 na naslov: „Pevsko društvo Ljubljanski Zvon v Ljubljani,“ z imeni skladateljev v priloženih zaprtih kuvertah. Svetuje se, da ne pošiljajo skladatelji skladb v rokopisu temveč v prepisu.

Gospodu Mirku Korenčanu na Vrhniki.

Naznanil sem že včeraj na kratko, da sem zadevo zoper Vas oddal svojemu pravnemu zastopniku, ker ste me neopravičeno napadli v „Slov. Narodu“. Ker ste pa isto poslano priobčili tudi še v čerajšnjem „Slovenecu“, vam takoj odgovorim, da ne mislite, da imam res maslo na glavi. Dne 20. t. m. je priobčila „Jugoslavija“ pod rubriko „Gospodarstvo“ poročilo z Gorenjskega, da je znani vrhniški bogataš K. n. kupil pri Lescah bivšo pivovarno ter sedaj razprodaja opeko, traverze, les itd. in da je škoda stavbe, ker bi se dala porabiti, ako je pivovaren v Jugoslaviji preveč, za kako drugo podjetje, ker je v bližini dež. elektrarna in električne moči v izobilju in da bi se iz samopasnih namenov posameznika ne smelo pri nas uričevati industrije, ker je to državi in narodu škodljivo.

Na to popolnoma upravičeno in stvarno kritiko g. Mirku Korenčanu na Vrhniki ni dala žilica miru. Čutil se je tako prizadetega, da je udaril z loparjem po meni. Pišete, da se vam zdi najbolj neumestno, da vam očita zgoraj omenjeno „Jugoslavija“, katere odgovorni urednik sem napravil „briljantno, a obenem zelo nesramno kupčijo“ z bivšim deželnim glavarjem dr. Šušteršičem; katere kup-

čije bi ne bil napravil g. Korenčan in noben pošten Jugoslovian.

Da sem zamenjal svojo bivšo Hribarjevo tiskarno z Zadružio na Starem trgu je že toliko pojasnjeno v javnosti, da vsak, kdor nima hudobnega namena, ve, da to ni bila niti nesramna, niti nepoštena kupčija. Zamenjal sem tiskarno po večdnevnem, da večtedenskem obotavljanju. Informiral sem sproti veljavne može prizadetih političnih strank Narodno-napredne in dr. Krekove SLS. in le na prigovarjanje teh sem napravil to „kupčijo“, ker so dejali, da bi se mi moralo s krampom na glavi puščati, če ne bi zamenjal tiskarne, kajti to poštenu slovenski stvari ne more niti najmanj škoditi kar se je izkazalo za resnično.

Ker s to kupčijo nisem storil nikakega narodnega izdajstva in ker nisem prodal svojega političnega prepričanja, je pač skrajna zlobnost, mi to očitati, kar so odobrili vodilni slovenski može, katerih narodnost je vzvišena nad vsak dvom.

So mi že politični nasprotniki to očitali, kar Vi g. Mirko Korenčan, pa so morali utihniti, ker mi niso mogli nič nepoštenega dokazati in skusili bodele tudi Vi g. M. Korenčan, da ne smete v zlobnem namenu blatiti drugih in tudi mene ne.

„Jugoslavija“ se poteguje za resnico in pravico, za dobrobit države in naroda, pa če je to temu ali onemu prav ali ne. In če je pokazala na Vaše poslovanje, g. M. Korenčan, ter ga stvarno kritizirala, da je tako uničevanje industrije proti koristim države in naroda, je nečuvstvo, da v odgovor na to mene blatite, kar v 2 časopisih. Na ta način bi lahko vsak lopov zagovarjal svoje lopovščine.

Sodišče Vas bo poučilo g. Mirko Korenčan, da s psovanjem drugih, še ne spravite resnice s sveta in tudi ne operete samega sebe.

Anton Pesek.

Mir na obzorju.

Nemčija podpiše mir!

Vsa Nemčija v žalju in plaču.

Berlin, 23. junija. (ČTU) V današnji seji narodne skupščine se je kazala velika žalost. V zbornici je vladala velikanska razburjenost. Vse tribune so bile polne. Globoko užaloščen je ministrski predsednik izjavil, da nemškemu narodu ne preostane nič drugega, kakor podpisati mirovne pogoje. „Sicer se priporočamo varstvu Usmiljenega“. — Nepopisno razburjenje je zavalovalo po vsej zbornici. Ženske so zahtele, tudi mnogo ženskih poslancev se je bridko jokalo. (Ldu.)

Berlin, 23. junija. (ČTU) Iz Pariza poročajo: Nova delegacija z Ersbergerjem se pričakuje v torek v Parizu. Podpis mirovnih pogojev se pričakuje v sredo. (Ldu.)

Francozi že korakali proti Frankfurtu!

Frankfurt, 23. junija (ČTU) Francoske čete so ob sedmih jela korakale s pehoto, strojnimi, oklopnimi avtomobili in tanki v smeri proti Frankfurtu in so že dospеле do predmestja. Tu pa se je ustavilo prodiranje, ker je dospela vest, da se je podpisala mirovna pogodba. (Ldu.)

Mir?

Dunaj, 23. junija. (ČTU) „Neue Freie Presse“ poroča iz Versailles: Topovi pariških trdnjav oznanjajo od devetih s svojim grmenjem mir. Prvih sto zmagoslavnih strelav z Mont Valerien je izvabilo vse prebivalstvo na ulice. Otroci tekajo sem in tja z zastavami. Vojaki so jako srečni. Na boulevardih se poslušajo govori. Pojoča množica se pomika po Parizu. Pod millm nebom svirajo godbe. (Ldu) (Brzjavka je mogoče preuranjena in netočna! Op. ur.)

Belgrad, 24. junija. (Izv. por.) Komandant francoskih čet na Ogrskem brzjavlja našemu vihovnemu poveljstvu:

Nemci so sprejeli mirovne pogoje. Jutri 24. t. m. odmor vseh francoskih čet na ogrski fronti. V taboriščih se priredijo svečanosti.

Belgrad, 24. junija. (Izv. por.) Iz Velike Kikinde, glavnega operacijskega stana francoskih čet javljajo: Iz Pariza je došla brzjavna vest, da so Nemci sprejeli mirovne pogoje in da podpišejo mirovno pogodbo. V mestu vada veselo razpoloženje. Narod pozdravlja mir.

Nov italijanski kurz.

Curich, 23. junija. (ČTU.) Po poročilih švicarskih listov menijo ententni krogi, da preobrat vnanje politike Italije pomeni izpremembo kurza in možnost italijansko-nemškega sporazuma. (Ldu.)

London — sedež Zveze narodov.

LDU Pariz, 24. junija. (PBA) Svet četvorice je določil London kot sedež Zveze narodov in gospodarskega sveta.

Valutno vprašanje.

Belgrad, 20. junija (Izv. por.) Plenarna seja Demokratske zajednice je sklenila, da naj finančno-ekonomski odsek razpravlja valutno vprašanje in čimprej poda v plenarni seji Narodnega predstavništva svoje poročilo odnosno predloge.

Gospodarstvo.

g. Avstroogrška banka pred likvidacijo. Generalni tajnik Avstroogrške banke Rapp je odpotoval v St. Germain, da tam varuje in zastopa posebne interese Avstro-ogrške banke pri mirovnih pogajanjih, ker je naravno, da se ti interesi z nemško-avstrijskimi v vsem ne krijejo. Večina snovi, ki se mora glede na Avstroogrško banko obravnavati, posega v gospodarsko življenje vseh držav — dosledno, ter se dotika deloma tudi interesov nevtrancev in za sedaj še sovražnega inozemstva. Generalni tajnik Rapp se bo torej kot poznavalec in zastopnik interesov Avstro-ogrške

banke skušale udleževati vseh posvetovanj, v katerih se bode na predlog Nemške Avstrije, ali katere druge države — razpravljalo o vprašanih tikajočih se Avstro-ogrške banke, ker pa je državljani Nemške Avstrije, se je pridružil kot finančni izvedenec nemško-avstrijski delegaciji. (Ldu.)

g. Oddaja modre galice vinogradnikom. Slovenska kmetijska družba v Ljubljani nas prosi objaviti: Ker ni bila tukajšnja deželna vlada z nakupom modre galice po družbi zadovoljna, češ, da je predraga, je poverjenišvo za javna dela kupilo meseca februarja 75 vagonov modre galice v Nemški Avstriji po znatno nižji ceni, da jo družba med vinogradnike razdeli. Tvorница, ki je prevzela dobavo modre galice pa svojo prevzeto dolžnost zaradi prenizke cene silno počasi izvršuje in zato še danes nimajo vsi vinogradniki modre galice v rokah. Dasi kmetijska družba za to kupčijo ni odgovorna, vendar stori vse, kar je v njeni moči, da se pospeši izdelovanje in pošiljanje modre galice, ker ji gre za njen ugled. Družba ima kar naprej svojega uradnika na Dunaju, ki tvornico nadzira, je dosegla, da je tvornica prišla pod državno nadzorstvo avstro-nemške vlade, pošilja se ji premož iz Slovenije in zadnje dni se je celo zapretilo avstro-nemški vladi, da se ustavi vsak uvoz živil v Nemčijo, če ves ostanek galice takoj ne odpošlje. Vinogradniki, ki so pri Slovenski kmetijski družbi modro galico naročili, naj vse to vzamejo na znanje, naj družbe nikar ne delajo odgovorne za zamudo, ker ona vsako krivdo odklanja in prosi jo z urgencami ne nadlegovati, kajti ona ne more več storiti, kakor sproti odpošljati vse blago, kakor ji dohaja. Slovenska kmetijska družba je vso galico že

meseca februarja na Dunaju plačala in tvornica ima v rokah dispozicije v onem redu, kakor so naročila na modro galico kmetijski družbi došla. Teh dispozicij prenarajati pa ne gre, če naj ne nastane velika zmešnjava.

g. Pristaniški promet v tržaški luki. Tržaški „Lavoratore“ objavlja statistiko pristaniškega prometa v tržaški luki od novembra 1918 do maja 1919. V tem razdobju je prispelo v tržaško luko 716 parnikov s 670.985 tonami blaga, 17.496 civilnimi in 48.259 vojaškimi potniki. Odpeljalo je 678 parnikov s 158.787 civilnimi potniki, 12.171 vojaki in 72.377 vračajočimi se ujetniki. V tem času je bilo v tržaških ladjedelnicah popravljenih 90 parnikov s 279.054 tonami prostornine. V teh šestih mesecih se je v tržaških javnih skladiščih izkrcalo vojne in drugega materiala za 94.415 kvadratnih metrov.

Aprovizacija

a. Amerikansko blago za otroke do 6. leta se deli na izkaznice, katere imajo stranke že v rokah le še v torek 24. t. m. in v sredo 25. t. m. od 8. do 11. ure in od 3. do 5. ure popolane.

a. Zamudniki, ki še nimajo izkaznice za amerikansko blago, pa pripadajo A, B in C oziroma I. II. uradniški skupini, dobe izkaznice za amerikansko blago le še v sredo 25. t. m. in četrtek 26. t. m. na Poljanski cesti št. 13 in sicer: 1) A in B skupina ubožne akcije dne 25. t. m. od 8. do 11. ure dop. in 2) C ter I. in II. uradniška skupina dne 26. t. m. od 8. do 11. ure dopoldne. Vsaka stranka mora prinesiti s seboj izkaznico ubožne akcije in za otroke do 3. leta zeleno izkaznico za zdrob — za otroke od 3. do 6. leta pa krstni izpisek. Pozneje se izkaznice ne bo prav nikomur več izdalo. Kedaj dobe novo priglasi zamudniki blago — se pravočasno objavi v listih.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi

stanejo prvih 10 besed 4 K, vsaka nadaljnja beseda 30 uln. - Dopisovanje in ženitne ponudbe pa vsaka beseda 1 K.

Proda se:

Proda se več lepih stavbišč v Gaberju pri Celju. Izve se pri kreditni in stavbeni zadrugi „Lastni dom“ v Celju. 865

Barva siva iz mirnega časa v kovinastih posodah 70 kg naprodaj. Vpraša se v Sp. Hudinju 37 pri Kancijanu pri Celju. 864

3 — 4 vagona prvovrstnega haloškega 80 nega vina se proda. Pojasnila daje I. Jugoslovanski anončni in informativni zavod BESELJAK & ROŽANEC. Ljubljana, Frančevo nabrežje 5. 861

Kopalno banjo (pločevinasto) prodam Cunder Anton Tržaška c. 5/I, Ljubljana. 860

Črna obleka (smoking) nova se proda. Cena 800 K. Škofja ulica 15/III nadstr. 805

Svinjske masti, zajamčeno čiste, ter kukuruza i pšenice veču količinu imam za prodati. Reflektanti koji žele, da kupe moraju imati izvoznice za žito. M. Milanović, Vel. Grdjevac, Kraj Bjelovar.

Konjsko angleško opremo za dva konja, skoraj novo, proda dr. J. Pretnar, Marijin trg 3/III, Ljubljana.

Kupi se:

Dobro ohranjen klavir oz. pianino se kupi. Ponudbe pod klavir na upravnishvo „Jugoslavije“. 855

Pekarija v kakem spodnještajerskem kraju se želi v najem ali v kup. 836

Kupujem smrekov les, jelka, hrastov in bukov bodi si okrogel ali rezan. Cene za les naložen v vagon se naj naznanijo na V. SCAGNETI, parna žaga za drž. kolodvorom v Ljubljani. 419

Vinske sode 50—500 l vsebine kupim. — Ponudbe na upravnishvo pod „Vinski sodi“.

Službe

Tesarje kakor tudi več učencev se sprejme proti dobremu plačilu v trajno delo. ANTON STEINER, mestni tesarski mojster, Ljubljana, Jeranova ulica št. 13. 747

Učenka v trgovino mešanega blaga se sprejme pri Luki Senica v Smarju pri Sevnici ob Savi. Deklice pod 15 let stare z dežele imajo prednost. 854

Izurjena strojepiska, z večletno prakso v not. pisarni želi premeniti službo, najraje kje v Ljubljani, gre tudi na deželo. — Ponudbe z navedbo plače na upravo Jugoslavije pod „Strojepiska“.

Kuharica pridna in poštena se sprejme v Ljubljani. Naslov v upravi Jugoslavije. 862

Kontorist, z dovršenim trgovskim tečajem išče službe. Cenjene ponudbe na upravnishvo pod „Kontorist“. 863

Pevododjo išče pevsko društvo „Slavija“ na Viču-Glincah. Zglasiti se je na Rimski cesti št. 21. G. Lobo-rec. 866

Razno:

Desetnik Jožef Ferjančič ljubljanski pešpolk (polkovna pisarna) Koroško išče svojega brata Franca Ferjančiča

Naslave industrijskih podjetij, trgovcev itd. bivše Avstrije daje na razpolago I. Jugoslovanski anončni in informativni zavod BESELJAK & ROŽANEC. Ljubljana, Frančevo nabrežje 5. 858

Intelligenten uradnik išče meblovano sobo takoj, event. s prvim julijem. Cenjene ponudbe na upravnishvo Jugoslavije, podružnica Novo mesto. 852

Godci!

Kdor želi dobro harmoniko, bodisi novo ali pa popravljenjo, naj se obrne na

Grabnerja in Feguša, izdelovalca harmonik BUDINA 72 pri Ptujju.

Nudim

1 vagon sode,
1 vagon spirita
96.4 0/0,
80 kg suhega mesa
brez parkljev.
O. ČERTALIČ
Ljubljana,
Reseljeva cesta 20.

Hotel „Balkan“ Celje

Dnevno koncert

Dobro vino, sveže pivo,
: zelo dobra kuhinja :
Krasen vrt.

Gozdni čuvaj

oženjen, sposoben in krepak, dobi takoj službo pri gozdni industrijski deln. družbi „Croatia“, Ljubljana, Marija Terezija cesta št. 2.

Pisalni stroj

popolnoma nov se proda. Vpraša se pri gosp. Frideriku Jakoviču Celje.

Posestvo

v velikosti ca. 200 oralov z manjšimi gozdovi

kupim.

Ponudbe z natančnim popisom istega, ter z lego gozdov, prosim na Friderika Starick, Jaska, Hrvatsko.

Razkrinkani Habsburžani.

Moja preteklost.

Spisala grofica LARISCH, nečakinja cesarice Elizabete in njena dvorna dama.

(13. nadaljevanje.)

Pravi njen prostor je bil med neumrjočniki; snubljena bi morala biti na dišave polnem Parnasu, ali izročena kakor Leda ali Semela kakemu vsezmagajočemu Jupitru. Prostaštvo življenja jo je odbijalo, kakor jo je njegova lepota privlačevala, in jaz sodim, da je bila mnogo srečnejša, ko so se razvile v njej njene ekscentričnosti in je občevala v svetu senc z duhovi ali se razgovarjala s Heinejevimi duhom, ki si je o njem domišljala da je navdihal njena dela. Njena boječnost je imela vzrok edino v bolestem strahu, da je ne bi imeli za manj lepo, ko so ji leta pretekala, in samo oni, ki liki Elizabeta cenijo svojo lepoto, ker privlačuje ljubezen, morejo razumeti, kaj je občutila. Navadnemu duhu se bo dözdevala kot nečimurna in plitva ženska in bo dejal, da je mogoče pravo srečo najti pri otrocih svojih otrok, ali taki ljudje nimajo umetniške nravi, kakor jo je imela cesarica.

Elizabeta ni bila nič kaj priljubljena v dunajski družbi; držala jo je od sebe, ter je zahajala med sezijo le na enega, dva običajna plesa. Spominjam se, ko sem jo zadnjič videla, ko se je udeležila procesije sv. Rešnjega Telesa, ko je stopala v svoji sivosvlnati obleki in vijoličastem žametastem plašču skozi tri dvorišča dvora liki ljubka kraljica iz pravljice sveta.

Kneginja Pavlina Metternichova je bila vedno priznana voditeljica dunajske družbe. Jako elegantna je, zelo razumna in zna biti neznaško neprijazna. Jaz sem jo vedno rada imela in sem večkrat sodelovala pri mnogih gledaliških predstavah, ki jih je tako rada prirejala. Njene zabave so bile sijajne; ona je rojena pogoščevalka, tipičen vzgled „velike dame“, ki na nesrečo hitro izginevajo.

Kneginja je nekoč prišla jako pozno na ples, ki ga je priredil nadvojvoda Ludovik Viktor. Cesar in cesarica sta bila že nekaj časa tam in hišni gospodar jo je karal z bok njenega zapoznelega prihoda. »Vseeno je; kedaj pridem«, je zaničljivo odgovorila. »Jaz imam vedno vse polno časa, da vidim in slišim cesarico, kolikor mi je do tega.«

Elizabeta jih je videla razgovarjati se in je pozneje vprašala nadvojvoda, kaj je kneginja Metternichova rekla. Nadvojvoda se je obotavljal ponoviti osorno opazko, a cesarica je obstojala na tem. »Oj, uboga kneginja, da bi le vedela, kako ona kratkočasi mene,« je pripomnila Elizabeta, »kajti nikdar ne pogledam njenega obraza, ne da bi se spominjala gotovih zločestih živali v moji opičji hiši v Schönbrunnu.«

Po mojih mislih je teta izprva rada imela razburjenje, da je bila cesarica, kajti kri mojega starca očeta, ki je ljubil konje, ženske in vino, se je pretakala po njenih žilah, in izprva je zahtevala od življenja vse, kar ji je moglo dati. Moj oče mi je pravil, da je Elizabeta zmešala vsem moškim glave s svojo lepoto, ko je prvič prišla na Dunaj; in da so vse njene poznejše neprilike izvirele samo iz neprijaznega ravnanja, ki ga ji je izkazovala cesarjeva mati prva leta njenega zakonskega življenja. Nikdar ni smela biti naravna. Ta pritisk je izzval vso prirojeno ekscentričnost njene rodbine, in ko je nekoč razkrila razmerje svojega moža z neko poljsko grofico, je njena ljubezen do Franca Jožefa zadobila udarec, od katerega se ni nikdar več opmogla.

Njena tašča ji je odvzela otroke, češ, da ni zmožna, da bi jih zaupali njeni skrbnosti, in po mojih mislih je bilo to vzrok, da je malone mrzela Rudolfa in Gizelo, pa obsipala Valerijo z vso svojo ljubeznijo, ki je bila docela v njenem varstvu. Uboga ženska! Malo čuda, da je postala cinična in čemerna, in jaz se samo čudim, da ni sčasoma postala še bolj taka, ko je spoznala, da je bila večina njenih idealov zgolj iluzije.

Za življenja cesarjeve matere je bila Elizabeta takorekoč sama, in ko je tiranska stara ženska umrla, je bilo prepozno, da bi se izpremenila. Ogrska je vedno vzbujala njeno ljubezen, in ona ni bila nikdar visoka, rezervirana avstrijska cesarica ljudstvu dežele, ki ji je bil Franc Jožef kralj.

Okolo leta 1885, ko jo je prvičkrat obšlo poželenje po potovanju, ji je njeno dobro srce očitalo, ko je pomislila, da bo njen soprog za njene odsotnosti morda občutil samoto.

»Ali poznaš kako zanesljivo osebo, ki bi zabavala cesarja, ne da bi poskusila vplivati nanj?« me je neki dan vprašala.

Omenila sem več dam, ki bi bile — bila sem prepričana — prevesele, da bi tolažile cesarskega začasnega vdovca, pa teta Cissi jih ni odobrila, in stvar je zaspala, dokler mi ni neki dan povedala, da je našla pravo osebo v igralki Katarini Schratkovi, o kateri je šla splošna sodba, da je bila bolj zanimiva zunaj od dvornega gledališča, kakor pa na njem. Ona je bila in je ljubeznijava, priprosta ženska, in moja teta jo je zelo čislala.

(Dalje prihodnjč.)

Železna blagajna se ceno proda.

Natančneje se poižve v Streliški ulici št. 12, Ljubljana.

Gonilna jermena (Treibriemen)

vsake vrste se kupijo ali zamenjajo proti premogu, Roman- ali Portland-cementu, strešni ter zidarski opeki.

Tovarna za cement Laško pri Celju.

Pile 1059

žage orodje

za vse svrhe priporoča

ODON KOUTNY

specijalna trgovina jeklenine in tehničnih potrebščin

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 37.

VREČE

vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno in plačuje najbolje trg. firma

J. Kušlan, Kranj, (Gorenjsko).

Zdravilišče z žveplom Varaždinske toplice

(Hrvaško). 947

Železniška in poštna postaja, telefon, brzojav.

Nov zdravilišni hotel. — Električna razsvetljava! Staroznano, radioaktivno zdravilišče z žveplom + 58° C. Priporočeno proti: protinu, revmatizmu, išiasu itd. Zdravljenje s pitno vodo pri boleznih v vratu, jabolku, prsih, jetrih, želodcu in črevesnih boleznih.

Električna masaža. Blistne, ogijeno-kislene in solne kopeli. — Odprto celo leto. Krasna okolica. Novi hoteli. Moderna oprema.

Prospekti zastoj! Zdravilišni zdravnik: Dr. J. Lochert.

Julij MEINL Ljubljana

Kava žgana

» surova

Kavni pridelek

Sardine najboljše vrste

Keksi

Marmelada

Paradižna konzerva

Riž

Kond. mleko s sladkorjem

Razpošilja po celem kraljestvu od 5 kg naprej franko.

Termalno-radioaktivno kopališče Toplice pri Novem mestu,

železniška postaja Straža-Toplice zdravi: revmatizem, protin, neuralgijo (ischias), exudat (ženske bolezni), posledice ran in zlomljenja kosti itd. Sezija od 1. maja do 30. septembra. Pojasnila daje brezplačno ravnateljstvo. 1030

Vžigalice

brez izkaznic prodaje Černak & Val, Ljubljana, Vodnikov trg.

Priporoča se tvrdka:

JOS. PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7

ob Ljubljani.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev za vsako obrt in njih posameznih delov, igel in olja, ter drugega galanterijskega blaga.

Večja partija pisemskega papirja v pisarnih in kartonih ter ovitki za urade.

Šmarješke Toplice — Mirni gaj!

Slavnemu občinstvu se uljudno naznanja, da so Šmarješke Toplice — Mirni gaj, popolnoma na novo preurejene ter se najtopeje priporočajo vsem, ki se hočejo iznebiti putike ali pa revmatizma.

Vsak, kdor želi čez poletje uživati sveži zrak na mirnem kraju, dobri okrepčilo in, če je bolehen, tudi zdravje.

Do Šmarjeških Toplic — Mirni gaj — je od novega mesta po okrajni cesti do Šent Peter z vozom komaj 3/4 ure. Pošti sta Šmarjeta ali pa Bela Cerkev na Dolenjskem.

BALKAN ima

nekaj vagonov zdrave koruze

na prodaj. — Oddaja se le cele vagonne.

Bled ob jezeru.

Sezona otvorjena!

Izvrstna oskrba. — Cene primerne.

Izvestija daje: Tourist-Office — BLED.

Širite med narod sledeče knjige in brošure:

1. Koroška. Spisal Carantanus. Pridejan je zemljevid v barvah Koroške. Cena 4 K.
2. Poglavlje o stari slovenski demokraciji. (Gospodstvo polje.) Spisal dr. Bogumil Vošnjak. Cena 2 K.
3. Naša Istra. Spisal Fran Erjavec. Cena 1 K.
4. Problemi malega naroda. Spisal Abditus. Cena 2 K.
5. Jugoslovanska žena za narodovo svobodo. Uredil Alre. Cena 2 K.

Slovenci, Slovenke! Zavedajmo se svojih pravic, spoznavajmo svojo domovino. Vsakdo naj se pouči o najbolj perečih naših vprašanjih. Naročite te knjige in brošure, širite jih med ljudstvom!

Dobivajo se v upravnishvu „Jugoslavije“ v Ljubljani in pri njenih podružnicah v Celju, Mariboru, Ptujju in Novem mestu ter v vseh knjigarnah.

Cigaretni tulčki

cigaretni papir, vseh vrst krema za čevlje, mast za čevlje, biks, različne vrste pisemski papir, ribarice, dele za naramnice, toaletno milo vseh vrst, razglednice vsake vrste in druge predmete dobavlja najceneje trg. agent. in kom.

O. Čertalič, Ljubljana, Reseljeva cesta št. 20.

Vizitnice lične in po nizkih cenah priporoča „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani, Stari trg št. 19.

Drogerija / J. C. Kotar / Ljubljana / Wolfova ulica 3 / Fotografura

Damsko in moško

proda Iv. Ferlež Celje, Narodni dom.